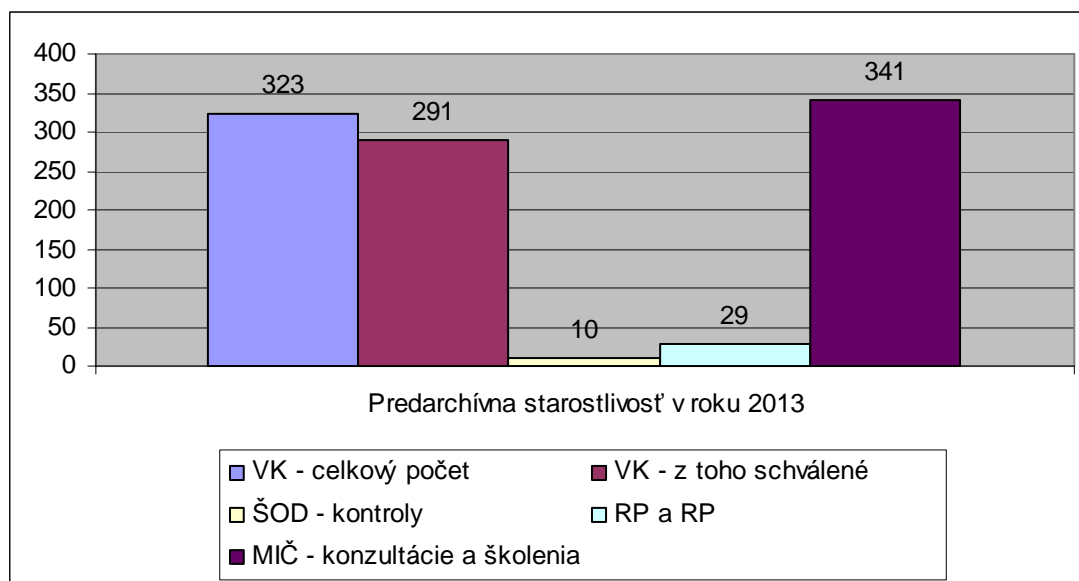

Správa o činnosti Štátneho archívu v Banskej Bystrici
pobočka KREMNICA v roku 2013

Štátny archív v Banskej Bystrici pobočka Kremnica v uplynulom období plnil úlohy vyplývajúce z platných právnych predpisov pre oblasť archívniectva a správy registratúry, ako aj v zmysle pokynov a usmernení nadriadených orgánov. Odborné činnosti zabezpečovalo päť zamestnancov archívu, podľa jednotlivých úsekov archívnej práce.

V **personálnej oblasti** archívu v Kremnici je stav stabilizovaný, traja zamestnanci majú vysokoškolské vzdelanie príslušného smeru (archívniectvo, história) a dve zamestnankyne so stredoškolským vzdelaním absolvovali akreditovaný kurz (archívniectvo) na IVS v Bratislave. Zamestnanci sú pracovne zaradení podľa svojej kvalifikácie a v rámci toho si plnia svoje povinnosti.

Považujeme za potrebné konštatovať, že v roku 2013 došlo k ďalšiemu nárastu odbornej práce dotýkajúcej sa **predarchívnej starostlivosti** a to najmä v súvislosti s reorganizáciou štátnej správy, zánikom úradov a opätovným zriadením okresných úradov. Celkovo bolo archívu predložených 323 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov a uskutočnilo sa 341 konzultácií a metodických inštruktáží k danej problematike. V zmysle pokynov a usmernení Ministerstva vnútra SR sa uskutočnil výkon štátneho odborného dozoru v 10 organizáciách na území okresov Žiar nad Hronom a Žarnovica. Popritom prebiehalo schvaľovanie registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov (29) a plnili sa ďalšie úlohy vyplývajúce z tohto úseku archívnej práce.

Legenda:

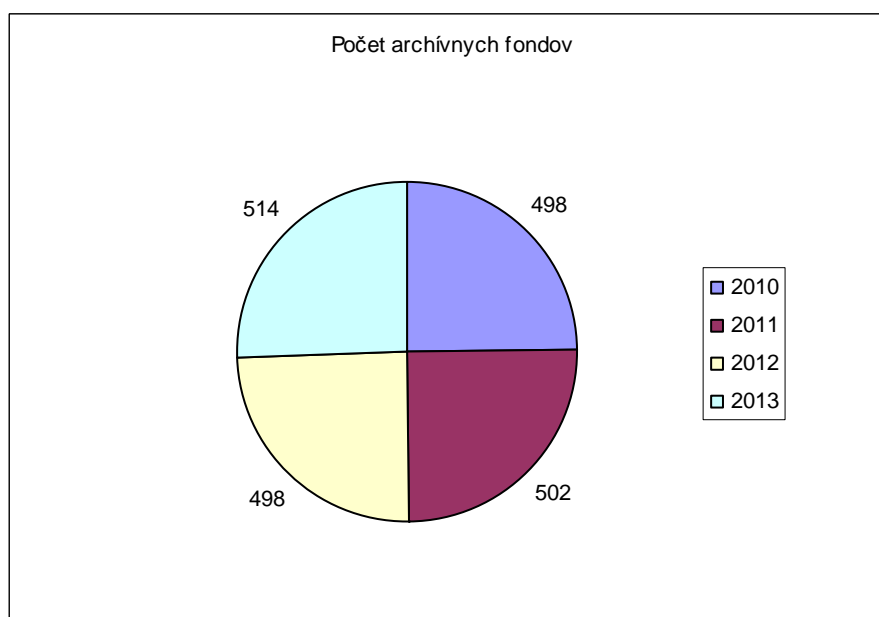
VK – vyrad'ovacie konanie

ŠOD – štátny odborný dozor

RP a RP – registratúrny poriadok a registratúrny plán

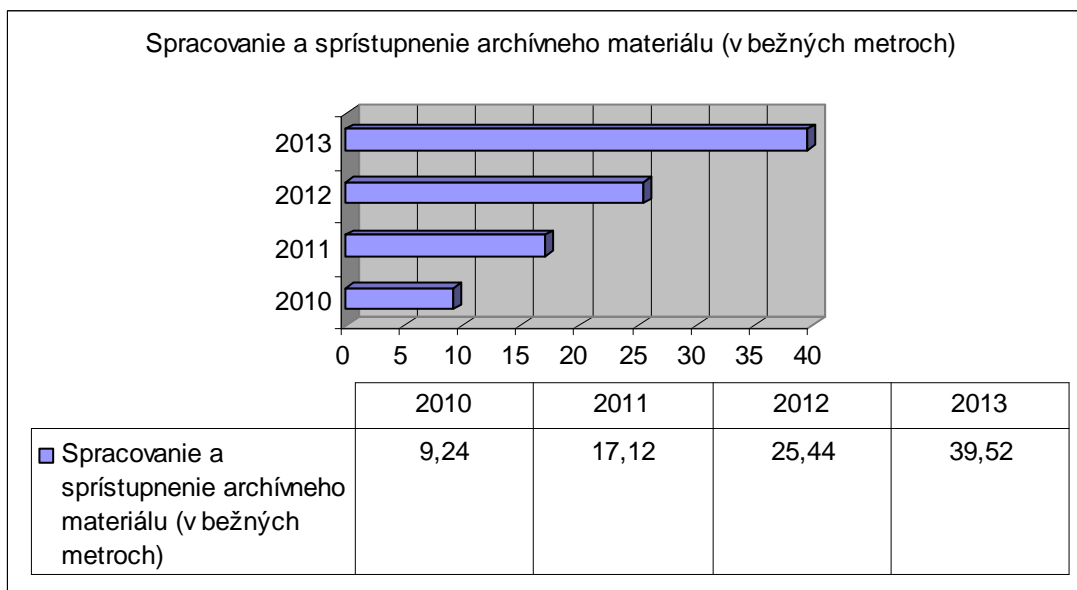
MIČ – metodicko – inštruktážna činnosť

Na úseku **evidencie archívneho dedičstva** v roku 2013 pokračovala aktualizácia a dopĺňanie evidenčných listov archívnych súborov podľa reálneho stavu.

V oblasti **ochrany archívnych dokumentov** nedošlo, vzhľadom na finančné možnosti k žiadnym zmenám, čo sa týka riešenia dlhodobu pretrvávajúcích problémov (výmena okien, oprava samotnej budovy, nevyhnutné interiérové dovybavenie archívu a pod). Preto boli naďalej plnené úlohy podľa možností archívu. V depotoch sa pravidelne kontroluje vlhkosť a teplota, pravidelne sa uskutočňuje očista, deratizácia a dezinfekcia. Objekt je zabezpečený elektrickou zabezpečovacou signalizáciou (EZS) a elektrickou požiarou signalizáciou (EPS). Za prínos v tejto oblasti je potrebné jednoznačne považovať napojenie EZS na Pult centralizovanej ochrany Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Žiari nad Hronom (o ktoré sme roky usilovali) a to vďaka Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Banskej Bystrici.

Plnenie úloh na úseku **spracovania a sprístupňovania archívnych dokumentov** zabezpečovali odborní zamestnanci archívu. Kompletne boli vypracované štyri inventáre: Miestny národný výbor (ďalej „MNV“) v Lehôtke pod Brehmi, MNV v Hornej Ždani, MNV v Kľaku a Kremnické cechy. Riaditeľka archívu sa naďalej venovala spracovávaniu stredovekých listín, k dnešnému dňu je spracovaných 612 listín fondu Magistrát mesta Kremnice v aplikácii BACH – Listiny. Tu je potrebné brať zreteľ na náročnosť spracovania stredovekých listín a to tak z hľadiska zvládnutia textov z paleografického, ako aj z jazykového hľadiska (latinčina, nemčina).

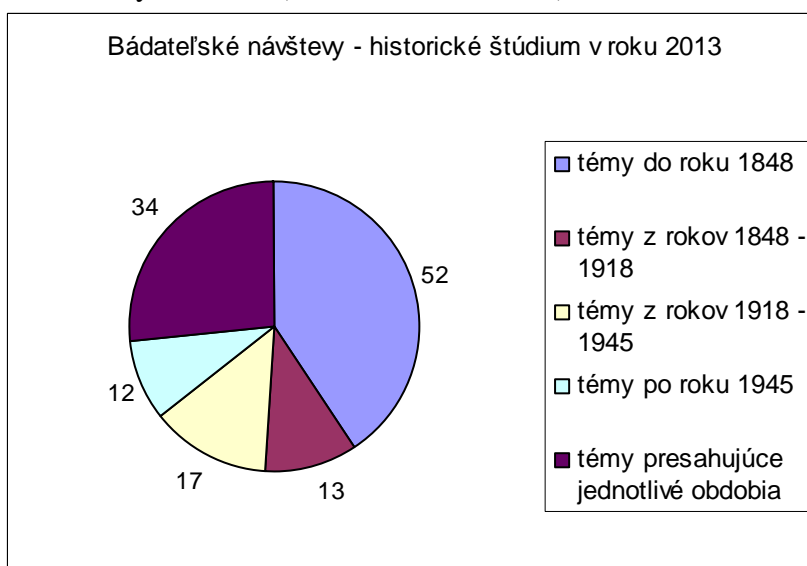

V príručnej odbornej knižnici archívu je k 31. 12. 2013 evidovaných **9 292** zväzkov. Celý knižničný fond (v časovom rozsahu od 2. polovice 16. storočia až po súčasnosť), vrátane cudzojazyčných titulov (latinčina, nemecký a maďarský jazyk), je spracovaný v aplikácii BACH – Knižnica. V roku 2013 archív po mnohých rokoch mohol doplniť svoju knižnicu dokúpením publikácií. Prostredníctvom Centra podpory v Banskej Bystrici bolo zakúpených päť kvalitných odborných jazykových slovníkov.

Na úseku **prístupu k archívnym dokumentom** prebiehalo tak ako každoročne vydávanie správnych informácií na základe žiadostí občanov, orgánov a organizácií (vybavených bolo 200 písomných žiadostí) a zabezpečovali sa všetky úlohy vyplývajúce z náročnej bádateľskej agendy archívu – odborné vedenie študentov a iných bádateľov pri vypracúvaní seminárnych, bakalárskych, diplomových, rigorózných a iných prác, ako i publikácií. Zároveň sa poskytovali informácie na základe ústnych a písomných dopytov občanov a organizácií. Možno povedať, že uplynulý rok je v tejto oblasti porovnateľný

s predchádzajúcim rokom (2012), celkove sa uskutočnilo 153 bádateľských návštev, vrátane štúdia inorečových textov (od 14. do 19.storočia).

Plneniu úloh v rámci **výskumnej, publikačnej a kultúrno-osvetovej činnosti** sa v uplynulom období venovali odborní zamestnanci archívu. Uskutočnil sa výskum v rámci plnenia rezortnej úlohy Súpis hudobných prameňov, ďalej individuálny výskum k problematike výroby fajok v Kremnici, ako i k osudom samotnej rodiny výrobcov - rodine Šťastných (Šťiasnych) v archívnych dokumentoch. Výsledky svojho odborného výskumu prezentovala PhDr. Valéria Solčániová v odbornej časti vernisáže výstavy Národnej banky Slovenska – Múzea mincí a medailí v Kremnici (Krása kameninových záhrad), v katalógu k predmetnej výstave a na konferencii História výroby fajok na Slovensku (konanej v Leviciach).

Príslušnú pozornosť venovali zamestnanci archívu celoslovenským výstavným podujatiam – Klenoty slovenských archívov a Ako sa meral čas – Čas premietnutý do kalendárov, v rámci ktorých sa uskutočnil výber príslušných dokumentov, vypracovali sa k nim komentáre, ďalej sa zabezpečovali práce v súvislosti s ich zapožičaním, balením a pod.

V roku 2013, ako každoročne, poskytoval archív na základe požiadaviek orgánov, organizácií, miest, obcí a súkromných osôb odbornú pomoc pri príprave osláv historických a iných výročí, odborných seminárov, ako i pri príprave lokálnych výstav a výstaviiek.

Dni Otvorených dverí archívu v dňoch 25. – 26. 6. sa v uplynulom roku tešili zvýšenému záujmu verejnosti. Zamestnanci archívu pripravili v bádateľni výstavku vzácných archívnych dokumentov a prednášky k dejinám Kremnice, k problematike pomocných vied historických, k významným osobnostiam archívu v Kremnici a pod. Celkove v týchto dňoch archív zabezpečil program pre 14 exkurzií (vyše 100 návštevníkov).

PhDr. Adriana Ezrová
riaditeľka